

[Leonhard Hansen.]

organisationer er der gennem flere Aar fremsendt Krav om Revision af denne Lov for at opnaa bedre Beskyttelse af den menneskelige Arbejdskraft, og naar en saadan Revision ikke for længst har fundet Sted, er Grunden sikkert kun den, at Landet har været under Besættelse, saa længe som det har. Det var ikke en af de Opgaver, som den afgaaede Regering skulde beskæftige sig med, men Tiden maa være inde nu, da vi igen kan ændre Lovene, saaledes at de virkelig opfylder deres Formaal. Jeg skal derfor henstille til den højtærede Arbejds- og Socialminister snarest gørligt at fremsætte et Lovforslag herom.

Forarbejdet hertil er gjort af et Udvalg, som Socialministeriet nedsatte i 1934, og da Udvalget havde afsluttet sit Arbejde i 1938, blev dette forelagt Arbejdsraadet, som har behandlet Forslagene indtil Besættelsen, da Sagen blev midlertidig henlagt. Da der siden den Tid er fremsat adskillige Ændringsforslag fra saavel Arbejder- som Arbejdsgiverside, er Lovforslaget nu igen taget op til Behandling i Arbejdsraadet, hvorfra jeg imidlertid tror at kunne sige, at det vil kunne gøres meget hurtigt færdigt. Betingelserne for ret hurtigt at ændre denne Lov er altsaa til Stede, og jeg haaber, at den højtærede Minister vil forstaa, at en saadan Lovændring i allerhøjeste Grad er tiltrængt. Den nugældende Fabriklov af 1913 er ikke længere fyldestgørende, bl. a. som Følge af den Udvikling, der er foregaaet siden Lovens Udstedelse, i teknisk og hygiejnisk Henseende. Lovens Omraade er for snævert, idet den kun finder Anvendelse paa Fabrikker og fabriksmæssig drevne Virksomheder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder. Hverken Landbrug, Skovbrug, Søfart og Handel eller store Dele af det egentlige Haandværk, Bygge- og Anlægsvirksomhed, Kontor- og Handelsvirksomhed, herunder Lager- og Pakhusarbejde, Transportvirksomheder, herunder Ladning og Losning, Hotel- og Restaurationstag med flere Fag omfattes af de i Fabrikloven indeholdte Beskyttelsesbestemmelser, til Trods for at flere af disse Erhvervsomraader frembyder endog meget betydelige Ulykkesfarer.

Den nuværende Fabriklov maa altsaa ændres til at være en virkelig Beskyttelses-

lov for den Faktor, som er afgørende for Produktionen, nemlig den menneskelige Arbejdskraft. Det er dybtgaaende Ændringer, der skal til, men jeg mener at vide, at mit Parti, som altid har den største Interesse og dybeste Forstaaelse af Arbejdsvilkaarene, vil medvirke ved en saadan Lovs Gennemførelse, selv om det maaske ikke bliver i fuld Overensstemmelse med Lovudkastet, som Arbejdsraadet eller Udvalget vil fremsætte. Personlig mener jeg, at eventuelle Grupper, som endnu ikke hører ind under Loven, maa inddrages under denne med den Tilpasning, som er nødvendig, hvor de almindelige Regler ikke umiddelbart lader sig overføre paa vedkommende Fags Forhold. Da det er umuligt i en Lov at indføje alle mulige Arbejdsforhold, mener jeg, at Loven maa være en Rammelov, hvori der fastsættes almindelige principielle Regler, som giver Raaderum for administrative Bestemmelser, til Udfærdigelse af Regulatorer o. lign., og, hvor saadanne maaske ikke er nødvendige, giver Beføjelse til Tilsynet til at træffe Afgørelse.

Jeg mener, at Loven maa indeholde Bestemmelser om Arbejdstid, maaske ikke om den daglige Arbejdstid, men om Natthvile, om Søn- og Helligdagsfritid, Lukketid og endvidere en Udvidelse af Søndagsfriheden til at omfatte Frihed Lørdag Eftermiddag og Aften, altsaa Weekends og om begrænset Arbejdstid ved Udførelsen af særlig farligt Arbejde, endvidere ændrede Arbejdstidsbestemmelser vedrørende Døgn-drift, idet den nugældende Døgn driftslov berøver Arbejderne alt for meget af deres Frihed. En hel Del Arbejder ved farlige Maskiner udføres i fri Luft, hvorved Ulykkesfaren naturligvis forhøjes væsentligt. I saadanne Tilfælde maa der skabes Beskyttelse ved Opførelse af Halvtage og Læskure, hvor noget saadant er muligt. Der maa træffes bestemte Regler for, at der i maskindrevne Virksomheder aldrig maa beskæftiges mindre end 2 Arbejdere ved Over- og Natarbejde. Jeg har været ude for adskillige Klager over, at en Arbejdsgiver har forlangt en enkelt Arbejder til saadant, og jeg forstaaer saa udmærket, naar vedkommende har protesteret, hvad der ofte har ført til Afskedigelse. En saadan Arbejder er uhjælpelig fortabt, for saa vidt der sker en Ulykke, da ingen Hjælp kan tilkaldes.